

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 5 2015

Returadresse: Rødt Dronningens gate 22, 0154 Oslo

Barnefattigdom:

Store forskjeller blant de små

Les mer på side 4

Foto: Runa Fjellanger.

Rødt gjør en forskjell lokalt:

Bruker kommunene til å utfordre de mørkeblå

Foto: Christopher Neumann Rind.

Foto: Mark Ledingham Tromsø Kommune.

Han kan bli Tromsøs neste ordfører

LEDER:

“NRK forsøker å utdefinere Rødt som et landsdekkende parti.” BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

JOBBen:

“EØS-avtalen lovliggjør utnyttelsen av arbeidere fra Øst-Europa.” MARKUS HANSEN, HEISMONTØR

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

Udemokratisk av NRK

LEDER

2. juni ble det klart at NRK har bestemt at Rødt ikke får være med i høstens partilederdebat. Statskanalen ekskluderer også Rødt fra den landsomfattende «valgmaten» på nett. Foran sist valg brukte 800.000 nordmenn valgmaten. Den er svært populær, og mange oppdaget der for første gang at Rødt var partiet de var mest enig med. Partilederdebatene og valgmaten er viktige arenaer for å vise fram forskjellene mellom partiene. Men i år kan velgere som egentlig står nærmest Rødt ikke få vite om det, fordi NRK ikke lar oss være med.

Politisk redaktør i NRK, Kyrre Nakkim, er en viktig portvokter til norsk offentlighet og en person med stor mediemakt. Nå bruker han den makta til å utdefinere Rødt som et landsdekkende parti. NRK begrunner utestengelsen med at Rødt ikke er representert på Stortinget. Det er en merkelig begrunnelse ved et lokalvalg, der Rødt kan vippe flertallet i en rekke kommuner. Det er også merkelig i lys av Rødts rekordmålinger i viktige byer: 6,5 % i Oslo og 10,6 % i Tromsø.

Som svar på utestengelsen startet vi en folkefinansieringskampanje på Internett for å spre budskapet vårt i sosiale medier. På rundt en måned nådde vi målet om å samle inn 80.000 kroner. Flere av de som bidro er folk som stemmer Høyre eller Arbeiderpartiet, men som mener at Rødt fortjener å bli hørt. Folk som er opptatt av demokrati, ytringsfrihet og mediemangfold rister på hodet over NRKs vurderinger.

Nettavisens Gunnar Stavrum sier det godt: «Når Rødt samler inn penger for å profilere seg på sosiale medier, er det kreativt. Men i bunn og grunn er det udemokratisk å nekte Rødt å delta i partilederdebatene. Vi risikerer den underlige situasjonen at NRK nekter Rødt fremtredende plass i et lokalvalg, med begrunnelsen at de gjorde det dårlig i siste rik valg. Og det til tross for at Rødt stiller liste i samtlige fylker. Nettavisen mener at det er udemokratisk å nekte Rødt å være med i partilederdebatte og NRKs valgautomat. Rødt har hatt jevn oppslutning i en årrekke, i motsetning til mini-partiene.»

NRK har fortsatt mulighet til å snu. Som statskanal finansiert over skatteseddelen har NRK et særlig ansvar for å formidle bredden i det politiske landskapet. Derfor krysser jeg fingrene for at NRK snur og lar folk bli kjent med utfordrerpartiet Rødt, i stedet for å la stortingspartiene trekke opp stigen etter seg.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgever: Rødt
Dronningengs gate 22
0154 Oslo

Utfordrer: Rødt bruker kommunestyrene til å utfordre høyrepolitikken lokalt. Her fra årets landsmøte på Håndverkeren Konferansesenter. Foto: Bjørnar Berge.

VALG 2015

Brage Aronsen brage@roedt.no

Til tross for små kommune- styregrupper lykkes Rødt i å prege norsk politikk lokalt, og får gjennomslag i mange viktige saker, mener partisekretær Mari Eifring.

– «Do more with less» er et vanlig uttrykk i nedskjæringsrammede amerikanske bedrifter. Men sånn fungerer på mange måter Rødt også. Vi får ofte gjennomslag for vår politikk, selv om vi ikke er blant de største partiene. Som velger får du mye igjen for stemmen din ved å være med på å sikre at Rødt er representert i kommunen eller fylket, sier Eifring.

– Rødt blir ofte regnet som et protestparti, men mange steder har vi ei hand på rattet i styringa av kommunen. Det er mange kommunebudsjetter landet rundt som ville sett veldig annerledes ut hvis Rødt ikke var representert i kommunestyret.

– Det som skiller Rødt fra de andre partiene er at vi ønsker å jobbe sammen med folk, ikke bare på vegne av folk. Vi samarbeider med folkeaksjoner og velforeninger, fagbevegelse og interesseorganisasjoner. Det gir ofte forslagene våre ekstra kraft og skaper bedre politiske løsninger enn det karrierepolitikkerne i de andre partiene er i stand til, sier Eifring.

I front når det blåser fra høyre

Eifring peker også på at Rødts folkevalgte bruker kommunestyret og fylkesting til å aktivt utfordre regjeringas politikk i større grad enn de øvrige partiene på venstresida.

– Et godt eksempel er kommuneopprøret mot den mørkeblå arbeidsmiljøloven. Allerede i fjor vinter tok Rødt initiativ til lokale vedtak mot den upopulære reformen. I kommunestyret og fylkesting over hele landet har vi stilt forslag om å følge den gamle arbeidsmiljølovens bestemmelser om midlertidige ansettelser. Flere steder har også Ap og SV fulgt opp med egne forslag. Så langt har tre fylkeskommuner og rundt 30 kommuner vedtatt å følge den «gamle» loven. I tillegg er det varslet behandling i en lang rekke nye kommuner.

– Uten folkevalgte fra Rødt som våger å utfordre de etablerte partiene ville neppe så

Partisekretær i Rødt: Mari Eifring. Foto: Synne Overland Knudsen.

mange kommuner gått mot regjeringas ønske om flere midlertidige ansettelser. Det viser med all tydelighet at det betyr noe hvem som sitter i kommunestyrene.

– Et annet eksempel er lærerstreiken i fjor sommer. Da Kommunenes Sentralforbund (KS) foreslo at det ikke skal være noen rammer for hvor mye lærerne kan pålegges å undervise i løpet av en uke, eller hvordan lærerne skal fordele arbeidet utover året, ble Rødt lærernes allierte i de folkevalgte organene. KS sitt hovedstyre består av 14 politikere og én uavhengig representant, og skal i teorien representere kommunene. Men ingen kommunestyret hadde blitt spurt om å gå inn for angrepet på lærernes rettigheter. Gjennom en rekke interpellasjoner i ulike kommuner og fylker var Rødt med på å vise at kravene fra KS manglet støtte i kommunene.

Rekordmålinger

Alt ligger til rette for at Rødt skal gjøre et godt valg til høsten. Enkelte steder har partiet rekordhøye meningsmålinger å vise til. Rødt får 6,5 % oppslutning i Oslo og 10,6 % i Tromsø på henholdsvis Dagbladet og Nordlys sine junimålinger. Eifring peker på økende forskjeller som en viktig mulig årsak til partiets oppsving på målingene.

– Rødts viktigste kampsak er kampen mot forskjells-Norge. Derfor har vi konsekvent jobbet mot å øke politikerlønnene samtidig som det kuttes i velferdstjenester som barnehage eller eldreomsorg. Flertallet i den norske befolkninga mener det er en viktig oppgave for myndighetene å redusere de økonomiske forskjellene. Likevel fortsetter forskjellene å øke. Dette tror jeg kan gjøre at flere nå søker til Rødt.

NORDLAND

RØDT REDDET HURTIGBÅTENE

Visste du at det var Rødt som reddet hurtigbåtene i Nordland i 2012? Fylkesrådet hadde vedtatt å kutte i hurtigbåtrutene mellom Vega og Brønnøysund. Andre kystsamfunn som Træna og Steigen ville mistet muligheten til å reise på lørdager. Rødt pekte på at en nedleggelse av lørdagsruta ville få negative konsekvenser ikke bare for alle som bor langs kysten, men også for næringslivet i området. Til slutt greide Rødt å presse fylkesrådet til å snu til stor glede for lokalbefolkninga.

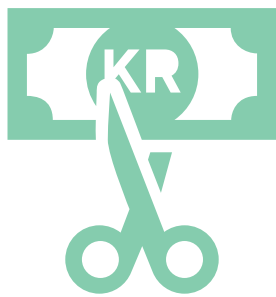
OSLO

STOPPET EGENBETALING

Fram til 2011 tok 5 av 15 bydeler i Oslo betaling for etterskoletid-tilbud til ungdom med særskilte behov. Kommunen hadde ikke særskilte bestemmelser for oppholdsbetaling for dette tilbudet på ungdomstrinnet. Enkelte bydeler innførte dermed betaling. Bydelsutvalgsrepresentant Maren Rismyhr i Rødt Grorud forsøkte å ta opp saken i bydelen i samarbeid med foreldre som var rammet av den usosiakke forskjellsbehandlingen. Da hun ikke kom noen vei, satt hun Rødts bystyregruppe på saken. I neste budsjettbehandling fikk Rødt stoppet egenbetaling for funksjonshemmede barn som trenger hjelp etter skoletid.

NESODDEN

FJERNET USOSIAL SKATT

Rødt kan støtte eiendomsskatt, men ikke når den rammer urettferdig. På Nesodden tok Rødt initiativ til at Hasle og Nesodden ridesentre skulle få fritak fra eiendomsskatt. Rideskoler er idrettsvirksomhet som kommunen bør støtte, argumenterte Rødts Kjellaug Myhre, og fikk dermed med seg et enstemmig kommunestyre på å fjerne eiendomsskatten for de to ridesentrene.

BERGEN

SEIER I MILJØPOLITIKKEN

I 2012 var det lite interesse fra Bergen bystyre for Rødts forslag om å satse på jordvarme. Men Rødt kjente til andre som benytte jordvarme til oppvarming av bygninger, og mente forslaget var godt både næringsmessig og klimapolitisk. Byfjell kan varme Bergen, og forskerne har funnet ut at Løvstakken er et av de varmeste områdene i landet. Vestlandet har stor kompetanse innen boreteknologi og det er gode forutsetninger for å satse på jordvarme, mente Rødt Bergen. To år senere snudde bystyret og vedtok å jobbe for å få senter for fornybar energi til Bergen.

RØDT Norge RUNDT

AKERSHUS:

Jobber mot midlertidighet

Rødt Ås vil gjøre felles kamp med Fagforbundet i Ås for å få gjennom forslaget om å praktisere den «gamle» arbeidsmiljøloven.

– I Rødt og Fagforbundet håper resten av partiene vil slå ring om prinsippet om faste ansettelser som en grunnsten i et trygt arbeidsliv i kommunen. I andre kommuner har Høyre og FrP stemt for å gi de ansatte bedre betingelser enn det den nye arbeidsmiljøloven sier. Det er ingen grunn til at vi ikke kan få til dette i Ås også, sier 1. kandidat Marte Haugen Moen til Ås Avis.

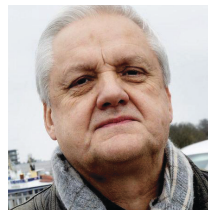

NORDLAND:

Trenger flyktninger i nord

Nordland trenger 10 000 nye innbyggere, sier Ingeborg Steinholt i Rødt. Hun mener landsdelen bør ta imot flere flyktninger for å kunne opprettholde dagens velferd.

– Fylket har slitt med fraflytting i veldig mange år, og slik det er i dag, har vi for få hender i arbeid. Derfor har vi i Nordland vedtatt at vi trenger innvandrere for å kunne opprettholde den velferden vi har i dag, sier Steinholt til NRK Nordland.

VESTFOLD:

Ønsker klare regler mot sosial dumping

På Nøtterøy er felleslista mellom Rødt og SV opptatt av arbeidslivspolitikk.

– Vi ønsker at Nøtterøy skal følge den såkalte Skiensmodellen, hvor bedrifter og kommunale oppdragsgivere skal forplikte seg til punkter som forhindrer sosial dumping, og fikk dette vedtatt i kommunestyret før sommeren. Vi vil ha klare regler og etterrettelighet, sier førstekandidat Jørn Magdahl til Byavisa Tønsberg.

TELEMARK:

Krever omsorg hele døgnet

Rødt Bamble vil ha eldreomsorg på dagsorden i valgkampen. Ole Roger Dyrkorn peker på at det er kvinner som blir sliter seg ut i omsorgsyrkene, og som tar det meste av omsorgsfunksjonene i hjemmet.

– Bamble er en kommune som er preget av hjemmetjenester. Vi har eldreboliger uten fast bemanning. Vi ser at mye av omsorgsarbeidet faller på de pårørende og særlig kvinnene, sier Dyrkorn til Varden.

JOBBen

Markus Hansen er leder i Heismontørenes Fagforening og sentralstyremedlem i Rødt. Han skriver om arbeidsliv i Rødt Nytt

Historien om Ramunas Gudas

Utenlandske arbeidere som kommer til Norge blir ofte utnyttet på det groveste. De fleste kommer via bemanningsselskaper, som ikke tilbyr fast jobb eller garanterer deg lønn. 21 år gamle Ramunas Gudas, eldstemann i en søskenflokk på 6, kom til Norge i juli 2013. Han hadde jobbet i Norge i to uker da han ble kvestet i en ulykke mens han holdt på å rive en gammel heis i et bygg i Bærum. Han ble sendt til Ullevål sykehus og operert med brukket rygg. Han er nå 80 % ufør. Arbeidstilsynet og politiet konkluderte med at det hele var Ramunas sin feil, han skulle egentlig plukke søppel den dagen. De mente at han bare hadde gått inn i heissjakten og begynt å rive heisen av egen fri vilje. Men hvem er det som gjør noe sånt?

Byggherren og de andre litauiske arbeiderne visste ingenting om hva som hadde skjedd. De skyldte på Ramunas alle sammen. Politiet henla saken. Ramunas hadde doble arbeidskontrakter; en på 19 kroner timen (som han hadde signert) og en kontrakt på minstelønnsatsen på 163 kroner timen (som han ikke hadde sett før). Det sto også at han var ansatt som snekker. Det viste ikke Ramunas selv. Bedriften han jobbet for hadde heller ikke tegnet uføreforsikring eller yrkesskadeforsikring (YSF). Da Ramunas ble sendt hjem til Litauen fikk han sykehusregningen på 30 000 kroner levert på døra av inkassoselskapet Lindorff. Siden firmaet ikke hadde tegnet den lovpålagte yrkesskadeforsikringen ble han selv ansvarlig for skadene. Regninga utgjorde rundt en halv årslønn i hans hjemland.

Det litauiske firmaet som han tidligere jobbet for skulle egentlig ha opprettet YSF i hjemlandet. Det har de ikke gjort. Det betyr at han selv må dekke skadene han fikk i Norge. Dette «smutthullet» i EØS-avtalen var det Yrkesskadeforsikringsforbundet (YFF) som oppdaget etter at de hadde sagt at Ramunas ble dekket av dem. YFF er en forsikring for alle norske arbeidstakere som blir utsatt for ulykker uten at arbeidsgiveren har tegnet den lovpålagte YSF. De går da til sak mot arbeidsgiveren for å kreve inn penger. Siden Ramunas kom fra et annet EØS-land gjaldt ikke dette lovverket. Saken hviler nå hos politiet som har gjenåpnet den etter at vi påklagde henleggelsen.

Det sentrale spørsmålet er egentlig om Ramunas begynte å rive heisen av egen fri vilje, eller om han fikk beskjed om det. Vitnene på byggeplassen var hans egen sjef og én kollega. Hva tror du de sa i avhør på spørsmål om Ramunas hadde fått beskjed om å rive heisen?

Denne grove utnyttelsen av utenlandske arbeidere må stoppes. Dette er bare ett av mange eksempler på smutthull i EØS-avtalen som «lovliggjør» utnyttelsen av arbeidere fra Øst-Europa. EØS-avtalen må erstattes med noe som gir arbeidere uansett om du er norsk eller utenlandsk.

Forskjells-Noreg rammar dei yngste

Store forskjellar blant dei små: Rødt Bergen er bekymra over auka barnefattigdom i kommunen. Illustrasjonsfoto: Runa Fjellanger.

FORSKJELLS-NORGE

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Barnefattigdommen i Bergen har auka dei siste åtte åra. – Den raudgrøne regjeringa og det borgarlege byrådet har begge virka med til aukinga, seier Sofie Marhaug, Raudts førstekandidat i Bergen.

– Mellom 2005 og 2013 vart det 1500 fleire barn som vaks opp i fattigdom i Bergen, ei auking på 35 prosent.

Tala er basert på ei låginntektsgrense der ei hushaldningsinntekt svarar til mindre enn 60 prosent av medianinntekta i samfunnet.

– Aukinga i fattigdommen er ei nasjonal utvikling, som dei raudgrøne partia må ta sin del av skulda for at dei ikkje har snudd, seier bystyrepolitikaren som òg rettar kritikken mot byrådet i Bergen:

– Det borgarlege byrådet har gjort fleire vedtak som har forverra situasjonen. I 2010 fjerna dei den lokale ordninga som sikra at ein skulle ha minst 80 prosent igjen av minstepensjonen etter å ha betalt husleige. Mange av dei det gjaldt mista 4000 kroner månaden av sitt levegrunnlag.

Geografiske forskjellar

Tala viser kor store forskjellar det er mellom bydelane i Bergen:

– Det er særlig min bydel, Årstad, som har den største aukinga, med over 60 prosent fleire fattige barn. I Årstad er talet på barn som veks opp i vedvarande fattigdom (3 års definisjon) fem gongar høgare enn i bydelen Ytrebygda, seier Marhaug.

Vil auke barnetrygda

Barnetrygda har ikkje blitt oppjustert sidan 1996. Med prisstigninga blir dermed barnetrygda mindre år for år, og er i dag over 5000 kroner mindre per år enn i 1996. Realnedgangen i barnetrygda, saman med fjerning av småbarnstillegg i 2003 og søskentillegg (ved tre eller fleire søsken) i 2001 er ifølge SSB den viktigaste grunnen til den auka barnefattigdommen i landet.

– Barnetrygda blir snikredusert. I løpet av dei åtte åra med raudgrøn regjering minka den i verkelegheita med om lag 2000 kroner, seier Marhaug.

Ho minner om at utgreiinga NOU 2009:10 av Fordelingsutvalet konkluderte at barnetrygda er det tiltaket som i størst grad motverkar barnefattigdom.

– Barnetrygda bør aukast med 1200 kroner per måned, og i tillegg bør ikkje barnetrygd trekast

Førstekandidat i Bergen: Sofie Marhaug. Foto: Magne Hagesæter.

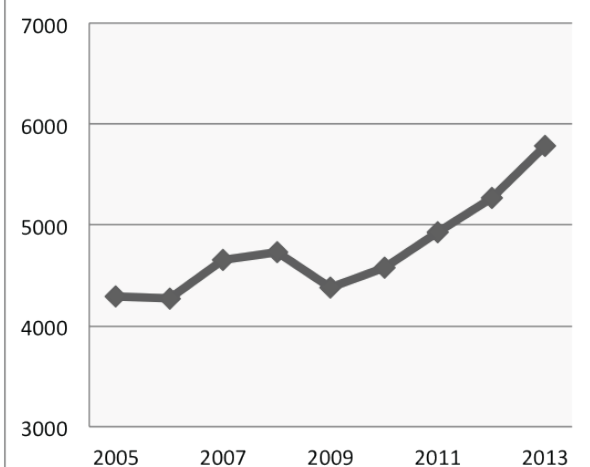
frå ved utrekning av sosialhjelp. Det vil vere treffsikre tiltak mot barnefattigdom, i motsetnad til å innføre behovsprøving av barnetrygda, som fleire forskarar hevdar, med Storbritannia som døme, vil ha utilsikta konsekvensar, seier Marhaug.

– Forskjellane i Noreg har auka same kven som har sete med makta. Sidan 2005 har det blitt 100 nye milliardærar i Noreg, samstundes var det fleire tusen nye barn som vaks opp i fattigdom, seier bystyrerepresentanten.

FORSKJELLS-BERGEN I TALL

- Talet på fattige barn i Bergen auka med 1500 frå 2005 til 2013 (35 %).
- Fem gonger fleire barn er fattige i Årstad enn i Ytrebygda.
- Ordførerlønna i Bergen auka med 15% frå 2011 til 2014.

Antall fattige barn i Bergen (2005 - 2013):

Kjelder: SSB, tabell 08764

Nordens Paris: Tromsø kan få en ny ordfører fra Rødt etter høstens valg. Foto: Mark Ledingham/Tromsø kommune.

VALG 2015

Brage Aronsen brage@roedt.no

I Tromsø får Rødt 10,6 % på meningsmålingene, og Rødts ordførerkandidat, Jens Ingvald Olsen, er mer populær enn Høyre sin.

Med et slikt resultat kan Olsen, som i dag er Rødts gruppeleder i bystyret i Tromsø, bli byens neste ordfører dersom flertallet i bystyret vipper fra blått til rødgrønt. På spørsmålet om hva som er årsaken til Rødts høye oppslutning i Nordens Paris har ikke Olsen noe entydig svar. De har bare gjort som de pleier, og det har vist seg å fungere.

– Etter en periode med tilbakegang på slutten av 90-tallet og begynnelsen etter årtusenskiftet, har vi de siste to valgene hatt mellom 7 og 8 prosent oppslutning og ser ut til å fortsette framgangen nå.

– Rødt har vært med på å prege mange viktige politiske kamper i Tromsø: flere asylkamper, kampen mot vinter-OL i Tromsø som pågikk over lang tid, Palestinasolidariteten. Dette har vært kombinert med stor aktivitet i det vanlige kommunestyrearbeidet, og da særlig saker som handler om byutvikling og boligbygging. Den siste perioden har også kampen mot privatisering og arbeidsforholda til kommunalt ansatte vært viktig, sier Olsen.

Udemokratisk parlamentarisme

Tromsø er en kommunene som har byparlamentarisme og styres av en såkalt byregjering. Olsen mener Rødt har fått rett i alle sine advarsler om at parlamentarisme svekker lokaldemokratiet.

– Parlamentarismen i Tromsø har blitt verre enn sjøl vi trodde det ville bli. Vi sa på forhånd at det ville bli mer lukka, mer maktkonsentrasjon, udemokratisk og dyrt. Det har slått til. I tillegg har byrådet vært enda mer egoistiske enn forventa ved å nesten bare oppnevne egne folk til selskap og organisasjoner der kommunen har styreplasser.

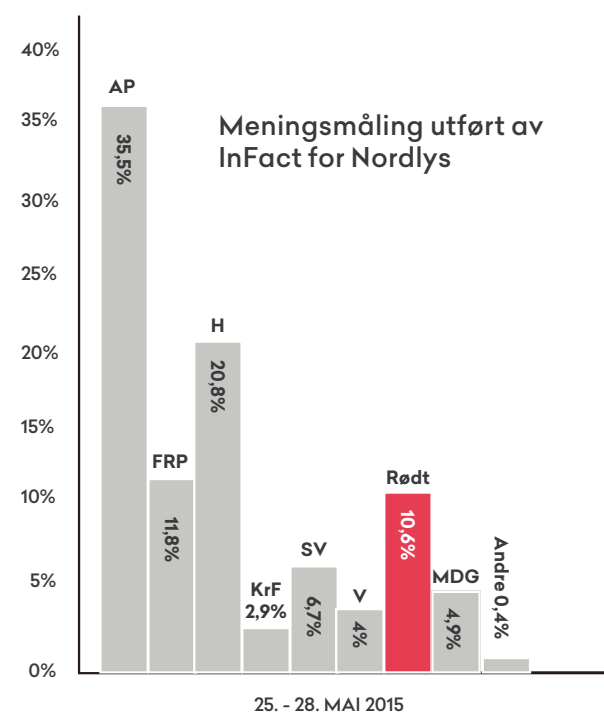
Høy tillit hos folk flest

Olsen forteller at Rødt Tromsø samarbeider godt med de øvrige partiene på venstresida, men at de er opptatt av å beholde partiets egenart og sjølstendighet. Sånn blir det også dersom Olsen skulle komme til å bli ordfører.

– Jeg har så langt ikke brukt så mye energi på ordførerrollen, men jeg vil jo prøve å sette Rødts politikk ut i livet innfor rammene av en samarbeidsavtale med de andre partiene. Ordføreren har sterkt begrensa oppgaver innfor et parlamentarisk system, som det ser ut til å bli også de neste fire åra. Men jeg har i alle fall tenkt å være meg sjøl.

Ordførerkandidat: Jens Ingvald Olsen. Foto: Mark Ledingham/Tromsø kommune.

Hva blir det viktigste du ønsker å få til hvis du blir ordfører?

– Å komme igang igjen med vennskapsbysamarbeidet med Gaza blir en viktig oppgave. Jeg ønsker også å utvikle den inkluderende solidaritetsbyen Tromsø, samt fremheve den store betydninga de 5000 ansatte i kommunen har for befolkninga velferdstjenester.

Målingene viser at flere ønsker deg som ordfører enn Høyres kandidat Kristian Støback Wilhelmsen?

– Det er jo en hyggelig tillitserklæring, også fra mange folk utafør Rødt. Og det viser at svært mange av de som stemte Høyre ved forrige valg er misfornøyd, sier Olsen.

Rødt-leder: Bjørnar Moxnes. Foto: Einar Aslaksen.

Rødt-leder må møte i retten

ÅPENHET

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Denne saken handler om åpenhet og demokrati. Jeg har ikke gjort noe straffbart, sier Rødt-leder Bjørnar Moxnes.

I november 2011 ble Stig Berntsen anklaget for overgrep mot flere pasienter på Lindeberg Omsorgssenter, der han arbeidet som hjelpepleier og var tillitsvalgt. Han ble siktet av politiet og midlertidig fratatt autorisasjonen som hjelpepleier. Etter hvert ble saken henlagt «etter bevisets stilling» og Berntsen fikk tilbake autorisasjonen som hjelpepleier. Først etter to års kamp fikk han til slutt tilbake jobben på Lindeberg Omsorgssenter.

– Vi oppdaget tidlig at Sykehjemsetaten ikke hadde fulgt sine egne rutiner i denne saken. Det var åpenbart at Berntsen var uskyldig, noe som ville kommet fram tidligere hvis etaten hadde håndtert saken som en seriøs arbeidsgiver, sier Moxnes.

Kommunerevisjonen gransket saken og kom i sin rapport med krass kritikk mot Oslo Kommune. Men i den rapporten som offentligheten fikk tilgang til var store deler sladdet, særlig de delene som avslører alvorlige feil som eldrebyråd Aud Kvalbein (KrF) er ansvarlig for. Flertallet i bystyret støttet dette hemmeligholdet.

– Kan vi leve med at en byråd først behandler en ansatt på en dypt kritikkverdig måte for deretter å hemmeligholde feilene hun selv er ansvarlig for? Rødt mener folk må få innsyn i sånne feil slik at vi kan få rettet opp i det.

24. januar 2014 offentliggjorde Rødt en versjon av Kommunerevisjonens rapport om saken med mye mindre hemmelighold enn det byråden ønsket. 5. mars samme år vedtok et flertall i Oslo bystyre å anmelde Moxnes for brudd på taushetsplikten.

– Det var helt nødvendig å offentliggjøre Kommunerevisjonens rapport. Denne saken handler om innbyggernes rett til innsyn i feil som politikerne forsøker å dekke over. Jeg mener vi ikke har gjort noe straffbart, men at bystyreflertallet forsøker å kneble opposisjonen.

– Vi trenger politikere som tar kampen for åpenhet og mot hemmelighold, også når det får personlige omkostninger, sier Moxnes.

Generalsekretær i Norsk Redaktørforening, Arne Jensen skrev om saken i Aftenposten 11. mars 2014: «De delene av rapporten som ble sladdet av kommunerevisjonen er viktige for å forstå hva som faktisk skjedde, og hvorfor det gikk galt. Det er disse delene det politiske flertallet har kjempet for at Oslos innbyggere ikke skal få kjennskap til. [...] Dersom Rødt, som resten av bystyret, hadde akseptert sladdingen, ville Oslo kommune - ulovlig - unntatt viktig informasjon fra innsyn.»

Rettssaken går i Oslo tingrett 3. - 7. september.

Tjener for godt: Norske politikere. Foto: Anja Rolland.

– Fjerner seg fra velgerne

– Vi trenger folkevalgte som forstår hvor skoen trykker, sier Dag Gladmann Sørheim fra Rødt Bærum. Han mener politikere med skyhøy lønn fjerner seg fra de som har valgt dem.

– Dette er noe Rødt vil jobbe for å få slutt på når vi blir valgt inn i kommunestyret. Politikere skal være vanlige folk, det prinsippet må styrkes. Lønna deres bør være på nivå med lønna til andre i kommunen. Folkevalgte som tjener mye mer enn andre mister troverdighet og bakkekontakt. Vi skal jo ikke behøve å lure på om de tok jobben på grunn av den høye lønna.

Kutt i politikerlønn er del av kampen mot forskjells-Bærum.

– Vi må gjøre noe med forskjellene mellom øst og vest. I Bærum øst er det høyere levealder, bedre skolerresultater, høyere lønninger og mindre barnefattigdom enn i Bærum vest. Trygge jobber, likelønn, gratis barnehage og SFO og flere lærere er viktig for Rødt Bærum.

– Vi går også inn for en tredje boligsektor der halvparten av alle nye boliger settes av til regulerte priser, slik at vanlige folk kan bo der.

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Truer demokratiet: Nye handelsavtaler forhandles fram i hemmelighet. Foto: Brage Aronsen.

Handelsavtaler svekker demokratiet

– I framtida vil norsk politikk bli en kamp mellom folkestyret og markedsliberalistiske forkortelser, sier Anders Evenstuen, faglig leder i Rødt.

– EØS griper allerede dypt inn i norsk arbeidsliv, juss og andre samfunnsområder. TISA-avtalen, som Norge er i hemmelige forhandlinger om, har som mål å konkurranseutsette store deler av tjenestesektoren. TTIP er en ny frihandelsavtale mellom Europa og Nord-Amerika som vi heller ikke kjenner innholdet i. Nye bilaterale investeringsavtaler (BITs) åpner for at selskaper kan gå til erstatningssøksmål i internasjonale tvistedomstoler, uten å gå via det nasjonale rettssystemet først.

– I all stillhet er politikerne i ferd med å kaste vrak på folkestyret og gi bort kontrollen over Norge til en internasjonal maktelite. Dersom vi ikke setter på bremsen vil de folkevalgte snart ikke ha andre oppgaver enn å klippe snorer, advarer Evenstuen.

– Rødt krever at regjeringen gir innsyn i forhandlingsgrunnlaget for alle nye internasjonale handelsavtaler. Avtaler som kan komme til å forandre Norge for alltid kan ikke bare undertegnes på bakrommet, men må opp til folkeavstemning.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Stavanger: Kuttar i barnehager og aukar politikarlønningane. Foto: Albertszki Tamás/CC.

Vil ha ned politikarlønna

– Eg merker at eg blir forbanna, seier Sara Nustad Mauland. Ho er førstekandidat for Rødt i Stavanger. Der har bystyret kuttet i bemanningsnorm, både når det gjeld barnehage for hørselshemma og innføringsbarnehagen for barn av innvandrere.

– Politikarlønningane i Stavanger er allereie ganske høge. Når politikarane ber alle andre i kommunen kutte eller effektivisere med fem prosent, blir det eit heilt feil eksempel å sette om politikarlønna skal gå opp. Nivået bør ligge nærmare gjennomsnittslønna i Noreg, ikkje vere basert på millionlønn.

Mauland påpeiker at Rødt i bystyret stemte mot kutt i barnehagetilbodet, og heller foreslo å ta pengar frå andre postar i budsjettet.

– Rødt vil ta utbytte frå Forus næringspark og gå ut av samarbeidet Greater Stavanger, der pengar mellom anna blir brukte på delegasjonsreiser til Houston og det er uklart kor mange arbeidsplassar prosjektet har skapt. Me vil utsette å bygge nytt folkebad og selje delar av tomta, fordi kommunen ikkje har økonomi til å prioritere eit slikt prosjekt nå, me må sikre svømmetilbodet på andre måtar.

1. kandidat i Stavanger: Sara Mauland. Foto: Christopher Neumann Ruud.

Med lågare inntekter frå skatt er det òg nødvendig å styrke kommuneøkonomien:

– Stavanger har fått mykje skatteinntekter når det har vore gode tider i oljeindustrien. Overføringane frå staten har difor stige mindre for oss enn for andre kommuner dei siste åra. Nå som det er nedgangstider og oljebransjen seier opp så mykje folk, må dei statlege rammene styrkast.

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Foreslår grønn krisepakke mot arbeidsledighet

– Siv Jensen sier selv at oljeindustrien ikke skal tilbake på samme aktivitetsnivå som før, men at vi må omstille oss til å kunne stå på flere bein økonomisk. Da passer det godt å ta penger fra oljeleting og bruke dem på nettopp grønn omstilling, sier Marie Sneve Martinussen, nestleder i Rødt.

– Før var veibygging den typiske måten å møte økende ledighet på. Nå bør vi heller sette pengene på miljøvennlig infrastruktur. I jernbanen finnes det en lang kø av prosjekter som er ferdig planlagt. De må framskyndes slik at vi setter folk i arbeid for å bygge nye kryssningsspor, dobbeltspor og ta igjen vedlikeholdsetterslepet.

– Over halvparten av aggregatene i norske vannkraftverk er over 40 år gamle. En storstilt oppgradering av de 330 eldste aggregatene vil både gi arbeidsplasser og mer ren energi. Modernisering av eksisterende vannkraftverk kan gi fire ganger så mye som den totale vindkraftproduksjonen i 2013.

– Kommunene bør få midler til energisparing i offentlige bygg som nye vinduer, solceller

Nestleder i Rødt: Marie Sneve Martinussen. Foto: Brage Aronsen.

og etterisolering. Dette vil gi arbeidsplasser umiddelbart, og på sikt vil det betale seg fordi strømregninga blir lavere. Alle kommuner har allerede en klima- og miljøplan hvor slike tiltak er planlagt, men dårlig økonomi gjør ofte at de utsettes.

– Gjennom en slik satsing på grønne næringer kan vi hindre at forskjellene øker på grunn av høyere arbeidsledighet, samtidig som vi utnytter kompetansen blant de som i dag jobber i olja, sier Sneve Martinussen.

Brage Aronsen brage@roedt.no

Yrkesfag i første rekke i kampen mot sosial dumping

Lærlingplass: Rød Ungdom vil lovfeste retten til lærlingplass for yrkesfagelever. Foto: YAY Micro.

RØD UNGDOM SKOLE

Peder Østring peder@sosialisme.no

Når skolevalgkampen begynner satser Rød Ungdom ekstra tungt på de yrkesfaglige linjene. Yrkesfagelevne er blant våre viktigste virkemidler mot sosial dumping.

De yrkesfaglige linjene ligger i toppen av dropout-statistikken. Etter ungdomsskolen fordeler elevmassen seg på midten mellom studieforberedende og yrkesfag. Tall fra Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) viser at bare halvparten av yrkesfagelevne søker seg videre til lærlingplass. Bare 16 prosent av et videregående kull fullfører med fagbrev i løpet av fem år.

– Det er ikke så rart at mange dropper ut når man ser hva slags behandling yrkesfagene får, sier Jakob Pedersen Nygård til Rødt Nytt. Han har selv gått elektro på Etterstad videregående skole og Elvebakken videregående skole. I dag jobber han som energimontørlærling og er faglig leder i Rød Ungdom.

– Mange skoler sliter med gammelt og utdatert læremateriell og utsiktene til jobb er ofte dårlige. I tillegg opplever mange elever at de må gjennom mye teoretisk undervisning uten relevans for utdanningen

– Hovedproblemet er likevel at det er for få lærlingeplasser. Kun en tredjedel av elevene som søker om lærlingeplass får det. De som står igjen mister muligheten til å fullføre utdanningen sin. Derfor mener Rød Ungdom at lærlingplass må bli en lovfesta rettighet for elever som har gått yrkesfag.

Kommunene må ta ansvar

Offentlig sektor bør ta mye større ansvar for å tilby lærlingeplasser, mener Pedersen Nygård.

– Oslo kommunes etater, bydeler og kommunale foretak hadde bare 124 lærlingplasser i 2012. Året etter var tallet økt til 146 plasser. Men det er fortsatt altfor få. Kommunene kan imidlertid spille en viktig rolle ved å kreve av sine underleverandører at de skal bruke lærlinger hvis de skal få oppdrag for det offentlige.

– Arbeidsgiverne, særlig innafor bygg og anlegg, tenker kortsiktig og leier inn billig arbeidskraft i stedet for å bruke lærlinger. Derfor er ungdommer

Faglig leder i Rød Ungdom: Jakob Pedersen Nygård. Foto: Åshild Rullestad Eriksen.

FAKTA OM YRKESFAG

- Yrkeskompetanse oppnås i form av fag- eller svennebrev.
- Kun halvparten av yrkesfagelevne søker seg videre til lærlingplass.
- Kun 16 prosent av et videregående kull fullfører med fagbrev i løpet av fem år.

som går yrkesfag og begynner som lærlinger viktige for å bevare den norske modellen i arbeidslivet og bekjempe sosial dumping.

Skolen skviser yrkesfagelevne

– I Norge driver vi egentlig med overutdanning. Det er begrensa hvor mange sosiologer og litteraturvitere vi har behov for. Men faglært arbeidskraft trenger vi mer av i åra som kommer. Dette viser hvordan samfunnet verdsetter åndsarbeid høyere enn håndsarbeid. Forestillinga om at teoretiske evner er bedre enn praktiske evner har skapt en skole som skviser de elevene som vil jobbe med hendene sine. For å forandre dette trenger vi en politisk mobilisering blant yrkesfagelevne. Det vil vi i Rød Ungdom gjerne bidra til.

– Uten en satsing på de yrkesfaglige linjene og lovfesta rett til lærlingplass, risikerer vi at den norske fagarbeideren forsvinner og blir erstattet av underbetalt innleid arbeidskraft fra EØS-området.

Generalsekretær i Rød Ungdom: Anja Ariel Tørnes Brekke. Foto: Christopher Neumann Ruud.

– Unge har også rett til å bli hørt

RØD UNGDOM VALG 2015

Peder Østring peder@sosialisme.no

– Norske sekstenåringer kan bli fengslet og må betale skatt. Det er bare rett og rimelig at de får stemme ved valg, sier Anja Ariel Tørnes Brekke.

Anja Ariel Tørnes Brekke er nyvalgt generalsekretær i Rød Ungdom og kommer fra Stavanger, der hun også står på Rødts kommuneliste foran høstens valg. Hjembyen er en av 20 norske kommuner der sekstenåringene får stemme i lokalvalget.

– Rød Ungdom er positive til dette forsøket, selv om vi er utålmodige og ønsker å innføre allmenn stemmerett for alle landets sekstenåringer. Slike forsøk bidrar til å øke bevisstheten rundt politikk blant ungdom og er et viktig skritt i retning av et mer demokratisk samfunn.

Også ved lokalvalget i 2011 ble det gjennomført forsøk med sekstenårig stemmerett. I etterkant viste det seg at 16- og 17-åringene i forsøkskommunene hadde høyere valgdeltakelse enn aldersgruppa 18-30 år. Det betyr at sekstenårig stemmerett kan bidra til en samlet høyere valgdeltakelse.

– Etter det forrige lokalvalget der det ble gjennomført forsøk med sekstenårig stemmerett, konkluderte Institutt for samfunnsforskning med at interessen for politikk er høyere blant ungdom i forsøkskommunene enn i resten av landet. Det er i seg selv en positiv effekt, sier Tørnes Brekke.

– Jeg tror dessuten sekstenårig stemmerett i større grad vil tvinge lokalpolitikere til å ta ungdom, og saker som angår ungdom, på alvor. Det blir kanskje ikke like enkelt å kutte i fritidsklubben eller legge ned yrkesfaglinjene når de som rammes av det kan si ifra gjennom valg.

– I dag har politikere en tendens til å bruke ungdom som salderingspost når kommunebudsjettet skal gå opp. Jeg tror mange unge opplever at de ikke blir lyttet til. Derfor er jeg glad for at Rødt går inn for sekstenårig stemmerett i sitt arbeidsprogram, sier Tørnes Brekke.

– Når du har fylt 16 år er du ferdig med den obligatoriske skolegangen. Du kan ta deg en jobb, du må skatte av inntekten din og du kan bli straffet for lovbrudd. Som sekstenåring er du på god vei til å bli en samfunnsborger og da bør du få muligheten til å påvirke.

Kommunene som deltar i årets forsøk er Austevoll, Eid, Gausdal, Hamar, Horten, Hå, Klæbu, Kautokeino, Kristiansund, Lillesand, Luster, Mandal, Marker, Målselv, Namdalseid, Oppgård, Porsgrunn, Stavanger, Tysfjord og Vadsø.

– Vi er spente på å se resultatene fra forsøkskommunene når de er klare. I mellomtida vil vi fortsette å jobbe for at landets sekstenåringer skal få stemmerett, avslutter Tørnes Brekke.

BIDRA TIL RØDTS VALGKAMP

Bli frivillig i Rødts valgkamp

Bli med på valgkampen din kommune! Vi skal dele ut tusenvis av løpesedler og Rødt Nytt, overbevise folk om å stemme Rødt, følge våre toppkandidater i debatter og mye mer. Du bidrar med det du har lyst og tid til.

Støtt valgkampen økonomisk

Høyresiden har millionærene, men vi har hverandre. Vi er avhengig viktige bidrag fra våre medlemmer og støttespillere. Vil du gi en sum til Rødt og bidra til valgkampen?

Følg Rødt i sosiale medier

Rødt er aktiv på mange sosiale medier og bruker dem til å spre vår politikk. Følg oss og del innholdet.

Facebook: fb.me/roedt
Twitter: @raudt
Instagram: stemroedt

Se mer på roedt.no/bidra-i-valgkampen

HVA SKJER?

19. august
BOLIGPOLITISK DEBATT: EIE ELLER LEIE?
Chateau Neuf, Oslo. www.neuf.no

21. august
POLITISK PUB OM KOMMUNEVALGET
Kulturhuset, Youngstorget, Oslo.
www.lo-oslo.no

21. august
LATIN-AMERIKAGRUPPENES SOMMERSAMLING
Skogstad leirstad, Oppland.
www.latin-amerikagruppene.no

10. - 11. september
LOS UTDANNINGSKONFERANSE
Sørmarka. www.lo.no

14. september
VALGDAG
www.valg.no

9. oktober
FELLESFORBUNDETS LANDSMØTE
Oslo Kongressenter.
www.fellesforbundet.no

Nytt nummer av tidsskriftet rødt!

EKSTRANUMMER OM MIDTØSTEN

Hvorfor IS? Kan bomber redde Palmyra? Les også mer om blant annet Rojava, Palestina og forholdet mellom USA og Iran.

Bli abonnent: Send sms med kodeord «marx abo» til 2434. Ett år for kr 100 kroner!

Bestill på
MARXISME.NO

Ny bok: HISTORISK MATERIALISME OG ØKONOMISK TEORI

Kun
86,-

I denne boka går forfatter Jørgen Sandemose gjennom utviklinga av klassene, forholdet mellom dem og hvordan de utvikler seg. Om religionenes rolle, om vitenskapen og vitenskapsmenn, om filosofi og filosofer. Og mye mer.

Jørgen Sandemose er ansatt ved IFIKK, Universitetet i Oslo. Han har gitt ut en rekke bøker om marxisme.

Kjøp boka på MARXISME.NO

Studiebok: FORSTÅ FOR Å FORANDRE

Kun
75,-

Finnes det ulike måter å lese historia på? Hvem er arbeiderklassen? Og hva innebærer egentlig sosialisme? Denne studiebooka er en innføring i marxistisk filosofi, økonomi, kapitalisme og sosialisme. Tekstene er lagt opp til å passe for fire møter.

Kjøp boka på
MARXISME.NO

Bli medlem i Rødt!

Send sms med kodeord **Rødt + Navn og adresse** til 2434 eller se roedt.no/innmelding

fb.me/roedt

[@raudt](https://twitter.com/raudt)

Følg oss i sosiale medier for å oppdage mer om Rødt, få svar på det du lurer på og dele med vennene dine.

ABONNÉR GRATIS PÅ Rødt Nytt

www.roedt.no